

(Τσακμαντ.) Συνών. φρ. *κάθεται σ' ἀναμμένα κάρβουνα*. Τσουγκράει τὰ δαυλιά (ἐπὶ τῶν φυγοπό-
νων, τῶν προτιμώντων νὰ κάθηνται παρὰ τὴν ἐστίαν, ἀντὶ
νὰ μεταβῶσιν εἰς τὴν ἐργασίαν των) αὐτόθ. || Παροιμ.
Ὁ ἕνας ξύλο, ὁ ἄλλος δαυλι (ἐπὶ τῶν εὐρισκομένων εἰς τὴν
αὐτὴν κατάστασιν) Πελοπν. (Λάστ.) "Ολοὶ κούτσοιρο κι
αὐτὸς δαυλι (συνών. μετὰ τὴν προηγουμ.) I. Βενιζέλ., Παροιμ.²,
195, 250. Μάθανι πὼς δίν' ἢ Μαλάμον, τρέχ' ἢ Αὐγερινός μὲ
τοῦ δαυλι (ἐπὶ ὑπερβολικῆς καλωσύνης) Θεσσ. (Τσαγκαρ.)
Κάθε δαυλι μετὸν καπνὸ τοῦ (ἐκαστος τῶν ἀνθρώπων
ἔχει τὰς περιπετείας του) Ἀνάφ.

Ξύλα κούτσουρα, δαυλιά καμένα
(ἐπὶ τῶν ἀσυνάρτητα λεγόντων) Ἡπ. Λευκ. κ.ά.

Τσάννα, βάβαλα, δαυλιά καμένα
(συνών. μετὰ τὴν προηγουμ.) Θεσσ. (Ἀνατολ.) || Γνωμ.

Κάλλιο Μάρτης 'ς τὰ δαυλιά | πάρα 'ς τὰ προσηλιακά
(διότι, παρὰ τὸ ἐντονὸν τῆς ἡλιακῆς θερμότητος, ἡ ἐπικρα-
τοῦσα εἰσέτι εἰς τὸ ὑπαιθρον ὑγρασία δύναται νὰ προκαλέσῃ
κρυολογήματα) Πελοπν. (Βραχν.)

Ἡρῶθι ἢ αἰ - Λιάς, | σ'μάστι τὰ δαυλιά
Μακεδ. (Μοσχοπόταμ.) Συνών. γνωμ. τ' αἰ - Λιάς,
γυρίξει ὁ καιρὸς ἀλλήλως. || Αἰνιγμ.

Πέ πὶς' 'ς τὸ σπὶτ' μας δαυλιά παραχωμένα
(τὰ πράσα) Θράκ. (Γέν. κ.ά.) || Ἀσμ.

Μὲ κάλεσε μὲ' ἀρχόντισσα, νὰ πάω νὰ ξενοχτήσω,
σκύφτω, φιλῶ τὸ κούτσουρο, πιάνω δαυλι καμένο
Ἡπ.

Τὴ μανρειδιρὴ μὴν πάρη, τοῦ δαυλι τοῦ καπνισμένου,
τὴν ἀσπρειδιρὴ μὴν πάρη, τοῦ πουντιζ' τ' ἀλευρουμένου
Μακεδ. (Δαμασκην.)

Ἐχω κόρη κ' ἔχω πίκρα, | γιὰ θὰ κάθουμ' ὅλη νύχτα
νὰ συμπράξω τὰ δαυλιά, | νὰ τῆς φκειάσω τὰ προικιά
Πελοπν. (Κορινθ.) || Ποιήμ.

Τὴ νύχτα πὸν παράδερες μ' ἕνα δαυλι 'ς τὸ χέρι
κ' ἐσπιθοβόλεις κερανοὺς κ' ἐφεγγες σὰν ἀστέρι
Α. Βαλαωρ., Ἔργ. 2, 231.

Τοῦ ἀπελπισμένου αὐτοῦ χοροῦ εἶναι ὁ Καψάλης πρῶτος.

.....
Κρατεῖ 'ς τὸ χέρι τοῦ δαυλι μετὰ φλόγα...

Κ. Κρυστάλλ., Ἔργ. 1, 149. Συνών. ἀποδαυλι 1, ἀ-
ποκαῖδι 1, δάδα, φωτόξυλο. β) Μεταφ., ἐπὶ με-
γάλης στενοχωρίας Πελοπν. (Σκορτσιν.) Στερελλ. (Ἀσπρό-
πυργ.): Ἐχω ἕνα δαυλι πὸν με καίει Σκορτσιν. 2) Λεπτὸν
τεμάχιον ξύλου κατάλληλον πρὸς καῦσιν, καυσόξυλον Εὐβ.
(Ψαχν.) Θράκ. Πελοπν. (Ἀνώγ. Καρδαμ. κ.ά.) Πόντ.
Στερελλ. (Ἀχυρ.) Τσακων.: Ἐφόρτωσε ἕνα φορτωμάτσι
δαυλιά Καρδαμ. Σῦρε 'ς τὸ βοννὸ νὰ φέρ'ς κἄνα δαυλι Ψαχν.
Θὰ πάρον τοῦ δαυλι κι θὰ σ' τὰ τσακίσουν τὰ πλιβρά! Ἀχυρ.
Τ'μπιτσόκουμι μὲ τοῦ δαυλι! αὐτόθ. Θὰ ντὶ κιάσουν μ' ἔγκι
τὸ δαβέλι, κοφόχρονε... (θὰ σὲ πιάσω μ' αὐτὸ τὸ δαυλι...) Τσακων.
Συνών. πατσούλι, τσάκνο. β) Μεταφ., ἐπὶ πράγματις λεπτοῦ καὶ ἐπιμήκους, ἰδίως ἐπὶ τῶν κνη-
μῶν τοῦ ἀνθρώπου Πελοπν. (Ὀλυμπ.) Στερελλ. (Ἀχυρ.):
Μάζω τὰ δαυλιά σου! Ὀλυμπ. Τ'ν ἔχ' σὰ δαυλι αὐτός!
(ἐνν. τὸ πῆος) Ἀχυρ. 3) Μεταφ., ὁ λίαν μελανοῦ χρώ-
ματος, ἐπὶ ἀνθρώπων καὶ πραγμάτων Ἡπ. (Κουκούλ.)
Μακεδ. (Ροδοχώρ.): Μπερὲ δαυλι! Ροδοχώρ. Μ' κἄνκι ἢ
πίττα ἀπονκάτ', γι'ν'κι δαυλι Κουκούλ. 4) Ἡ νόσος τῶν
δημητριακῶν ἀνθραξ Ἡπ. Θεσσ. (Μυρόφυλλ.) Συνών. βλ.
εἰς λ. δαυλιτῆς 1. β) Ὁ ἐξ ἀνθρακος προσβληθεὶς σῖ-
τος ἢ ἀραβόσιτος Κέρκ. (Αὐχίον. Καρουσ.) κ.ά.: Ἐγινε

δαυλι τὸ γέννημα Αὐχίον. Καρουσ. Συνών. δαυλιτῆς 2.
5) Μεταφ., ὁ ἀμαθὴς Ἡπ. Συνών. κοῦτσορο (πβ.
τὸ ἀρχ. στελέχος).

Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Δαυλῆς καὶ ὡς παρων. Πελοπν. (Δυρ-
ράχ.) καὶ ὑπὸ τὸν τύπ. Γαυλιά, τὰ ὡς τοπων. Ρόδ.

δαυλιά ἢ, Μεκεδ. (Βόιον Σιάτ.)—Α. Ἐφταλ., Μετάφρ.
Ὁδ., T 69 —Λεξ. Δημητρ. δαυλιά Θράκ. ἐνταβελιά Τσα-
κων. (Μέλαν.) γαυλέα Κάρπ.

Ἐκ τοῦ οὗς. δαυλὸς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ι ἀ.

1) Δαυλι 1, τὸ ὅπ. βλ., Θράκ. Μακεδ. (Σιάτ.) 2) Τὸ
διὰ τοῦ δαυλοῦ κτύπημα Κάρπ. Μακεδ. (Βόιον)—Α. Ἐφταλ.
ἐνθ' ἀν. —Λεξ. Δημητρ.: Ποίημ.

Ἡ τάχα θὲς μετὰ τῆς δαυλιᾶς νὰ πεταχτῆς 'ς τὸ δρόμο;

Α. Ἐφταλ., ἐνθ' ἀν. 3) Τὸ διὰ βεβρεγμένου πανίου, τῆς
πάνας, καθάρισμα τοῦ δαπέδου τοῦ φούρνου ἀπὸ τὴν
ἀνθρακίαν Λεξ. Δημητρ. Συνών. πᾶνισμα. 4) Ἡ ἀνα-
κίνησις τῶν καιομένων ἐν τῇ πυρᾷ δαυλῶν πρὸς ἀναζωπύ-
ρωσιν ταύτης Λεξ. Δημητρ.

δαυλιάζω Θήρ. Ἰων. (Κρήν.) Κρήτ. (Ἀχεντρ. Μονο-
φάτσ.) Κυκλ. Σχινοῦς. Χίος (Καρδάμ. κ.ά.) —Λεξ. Δημητρ.
δαυλιάζω Πόντ. (Χαλδ.) δαυλιάζου Ἡπ. (Κόνιτσ. Κουκούλ.
Μέγα Περιστ.) Μακεδ. (Ἀνασελ. Βλάστ. Δασοχώρ. Κατα-
φύγ. Κοζ.) Στερελλ. (Ἀκαρναν. Ἀχυρ. Φθιώτ.) νταβελιά-
ζου Τσακων. (Μέλαν.)

Ἐκ τοῦ οὗς. δαυλί.

1) Ἀνακινῶ τοὺς δαυλοὺς ἐν τῇ ἐστίᾳ πρὸς ἀναζωπύρωσιν
Χίος —Λεξ. Δημητρ. Συνών. δαυλιζω 1, σὺ δαυλι-
ζω, σὺμπάλλω. 2) Κυριολ. καὶ μεταφ., καίω, κάμνω
νὰ καῖ τι ὡς καίεται ὁ δαυλὸς Ἡπ. (Κουκούλ.) Ἰων. (Κρήν.)
Μακεδ. (Καταφύγ.) Στερελλ. (Ἀκαρναν. Ἀχυρ.) Χίος:
Φωτιά νὰ τὸν δαυλιάσῃ! (ἀρὰ) Χίος. Συνών. φωτιά νὰ
τὸν κάψῃ! Μὴν τὰ βάψ'ς ὅλα αὐτὰ τὰ ξύλα 'ς τοῦ φούρνου,
γιατὶ θὰ τοῦ δαυλιά'ῃς τοῦ φουμι Κουκούλ. Μὲ δαυλίσεις, οὐρ'
ρ'ναῖκα, μὲ τοῦ φαῖσ'! Ἀχυρ. Μ' δαυλίσεις τ' γλῶσσα ἢ
πρώτ' χαψιά! (ἐνν. καυτὸς ζωμὸς ἢ ἡ πιπεριά) αὐτόθ.
Δαυλιάζ'. Αὐτὸ δὲν τρώει αὐτόθ. Δαυλιασμένε! (ἀρὰ)
Καταφύγ. Νὰ καοῦνε καὶ νὰ δαυλιάσουνε! (ἀρὰ) Κρήν.
3) Κτυπῶ διὰ δαυλοῦ Πόντ. (Χαλδ.) Στερελλ. (Ἀχυρ.):
Κάτσι καλά, γιατί θὰ σὶ δαυλιάσουν! Ἀχυρ. 4) Ἀποξηραί-
νομαι, γίνομαι ὅπως ὁ δαυλὸς ὡς καυσόξυλον, ὡς κοῦ-
τσορο, καὶ μεταφ., ἀκίνητοποιεῖμαι Ἡπ. Θήρ. Ἰων.
(Κρήν.) Κρήτ. Κυκλ.: Ἡ δαυλίασα πὸ τὸ κρύο Θήρ. Νὰ
δαυλιάσῃ ἢ ἐρμηδον χέρα, γιατί 'χει κλεμμένα! Κρήτ. Ἐ-
δαυλίασε καὶ δὲ μπορεῖ νὰ σαλέψῃ ἀπὸ τσι πόνοους Κρήτ.
'Εδαυλίασ' ὁ παδέρμος ὁ ἀέρας καὶ δὲ δὰ 'πολιχνίσουμε σή-
μερο Κρήτ. Συνών. ἀποδαυλιζω, ἀποξυλιάζω.
5) Γίνομαι μέλας ὡς καμένος δαυλός, μαυρίζω Μακεδ.
(Βλάστ.) κ.ά.: Δαυλίσεις σᾶν τοὺν κόρακα Βλάστ. 6) Ἐπὶ
δημητριακῶν, προσβάλλομαι ὑπὸ ἀνθρακος ἢ σκωριάσεως, ἐκ
τοῦ μέλανος χρώματος τὸ ὅποιον παρουσιάζει ὁ προσβε-
βλημένος ὑπὸ τῆς ἀσθενείας στάχυς Ἡπ. (Κόνιτσ. Κουκούλ.
Μέγα Περιστ.) Μακεδ. (Ἀνασελ. Δασοχώρ. Κοζ.) Σχινοῦς.
Χίος: Δαυλιάζει τὸ σιτάρι Χίος. Ὁ δαυλὸς δαυλιάζει τὸ
σιτάρι Σχινοῦς. Τὰ τσόκαλα τοῦ σπόρου δὲν δὰ καίμι,
γιὰ νὰ μὴν κᾶν' τοῦ καλαμπόκι δαυλό, νὰ μὴ δαυλιάσ'
Κόνιτσ. Δαυλίσεις φέτους τοῦ κριθάρ' μας, οὔτι τοῦ σπόρου
δὲν πήραμαν Κουκούλ. Τοὺν Οὐκτώβριον δὲν προνζιαλ-
νοῦν φουμί, γιατί δαυλιάζουν τὰ σιτάρια (προνζιαλοῦν =
φρυγανίζου) Κοζ. Γιὰ νὰ μὴ δαυλιάσουν τὰ σ'τάρια, ἐκεί-

